
YENİ AP BAŞKANI TAJANI'NİN TÜRKİYE VİZYONU

19.01.2017

Deutsche Welle (18 Ocak 2017)

2016 yılının sonlarında ani bir kararla Almanyada iç siyasete geçiş kararı alan sosyal demokrat Martin Schulz'tan boşalan Avrupa Parlamentosu (AP) başkanlık koltuğuna İtalyan Hristiyan demokrat parlamenter Antonio Tajani seçildi. Bu görevi Mayıs 2019'a kadar sürdürecektir. Tajani, Avrupa kurumlarını yakından tanıyor. Türkiye'nin AB perspektifi konusunda ise inişli çıkışlı mesajlar gönderiyor.

Tajani, AP ve Avrupa Komisyonu üyelikleri sırasında Türkiye konusunda en ön planda saf tutanlar arasında yer almadı. Buna karşılık, büyük ölçüde İtalyan'ın Türkiye'nin AB rayında tutulması gerektiği şeklinde özetlenebilecek resmi politikasını destekledi.

Fransada yayımlanan ve muhafazakâr çevrelere yakınlığıyla bilinen Valeurs Actuelles dergisinde Haziran 2004'te yayımlanan bir söyleşide, Ankaraya hayır demek, Türkiye'yi İslamcılarının eline teslim etmektir. Türkiye bir değişim süreci içindedir. Halen gerçekleştirmesi gereken demokratik ilerlemeler olduğu doğrudur. Türkiye'yi bu yolda desteklemek Avrupalıların kendi çıkarına olacaktır. Türkiye'nin tüm bir soğuk savaş boyunca Kızıl Ordunun karşısında olduğunu unutmamalıyız. Bir müttefiki komünizme karşı mücadelede kullanıp sonra kendi kaderine terk edemezsiniz ifadelerini kullanmıştı.

Tajani, Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı sıfatıyla 9 Haziran 2012 tarihinde İstanbul'da AB Bakanı Egemen Bağış ile yaptığı görüşme sonrasında AB'nin uyguladığı vize rejiminin çok sert olduğunu belirterek, Bu sert vize rejimiyle Avrupalıyı ziyaret eden turist sayısını yükseltmemiz zor. Ülkeniz AB üyeliğine adaydır ve Avrupalıyı ziyaret eden Türk turist sayısını artırmalıyız demişti.

[Frankreich Antonio Tajani und Martin Schulz im EU-Parlament in Straßburg (Reuters/C. Hartmann)]

Schulz ve Tajani

Tajani, AP'de Nisan 2015'te oylanan Ermeni soykırımı tasarısına destek verdi. O tarihte konu hakkında Türk basınına yaptığı açıklamada Bizim bu tasarımı oylama amacımız, insan haklarını savunmaktır. Türkiye bu adımların kendisine karşı düşmanlık için olamayacağını hesaba katmalı. Biz günümüzdeki değil, 100 yıl önceki Türkiye'yi kınıyoruz, cezalandırıyoruz. Biz Türkiye düşmanı değiliz şeklinde konuşmuştu.

Aynı açıklamada, Türkiye'nin üyelik müzakerelerini ileri götürmeyerek Avrupa hatalı ancak Türkiye de AB'ye girmek istiyorsa bir adım atmalı. AB olarak geçmişte bu ülkeye karşı çok sert bir tavır içinde olduk şeklinde konuşan Tajani, Türkiye yönünü bize dönmeli, başka yere değil. O, Asya-Avrupa arasında bir köprü, ama Türkler daha ziyade Batılı. Bu nedenle diyalogu zorlamalıyız.

İlişkilerimiz inişli-çıkışlı olabilir, bu doğru, ama geleceğe bakmalıyız. Umarım Türkiye başka yapılara meftun olmaz görüşünü dile getirmişti.

"Müzakereler dondurulsun

Tajani, AP Hristiyan Demokratları tarafından AP başkanlığına aday gösterilmesinin ardından Avrupa basınına yaptığı açıklamalarda ise APnin Kasım 2016da aldığı kararda olduğu gibi Ankara ile AB arasındaki üyelik müzakerelerinin dondurulmasını savunmaya başladı. Yeni AP başkanı, 19 Aralık 2016 tarihinde Euractiv haber portalında yayımlanan bir söyleşide, Türkiye hakkındaki görüşünüz nedir? sorusuna, Türkiye ABnin önemli ortaklarından biridir, fakat son gelişmelerden çok kaygılıyım. Ankara ABnin ortağı olmak istiyorsa hukuk devleti, ifade özgürlüğü ve insan haklarına saygı duymak zorundadır. Avrupa Parlamentosunun tutumu nettir: Türkiye baskıya son vermedikçe müzakereler dondurulmalıdır yanıtını vermişti.

Kıdemli AB geçmişi

Tajani, ilk olarak 1994 yılında APye seçildi. İtalyada eski başbakanlardan Silvio Berlusconi'nin yanında Forza Italia partisinin kurucuları arasında yer aldı. Berlusconi tarafından 2008 yılında Avrupa Komisyonu üyeliğine getirildi. Komisyon bünyesinde 2014e kadar önce ulaştırma, ardından da endüstriden sorumlu üyelik görevlerinde bulundu. Sonradan patlak verecek Dieselgate skandalını önceden haber almasına rağmen üstüne gitmediği gerekçesiyle geçen yıl Avrupa Parlamentosunda oluşturulan özel bir soruşturma komisyonu tarafından sorgulandı.

Tajani 2014 yılında yeniden seçildiği APde sayıca en kalabalık grup olan Avrupa Halk Partisine (Hristiyan Demokratlar) mensup. APnin başkan yardımcılarında da biriydi. AP Başkanlık seçiminde grubu içinde başkan adayı olarak öne çıkmasında iki temel faktör rol oynadı. İlk olarak, 30 yılı aşkın bir süredir AP içinde merkez sağ ile merkez sol arasında resmi olmayan centilmenlik anlaşması gereği başkanlık sırası Martin Schulz'tan sonra merkez sağ bir üyede idi. AP içindeki sosyal demokratlar bu sefer bu anlaşmaya uymama kararı almış olsalar da sayısal bakımdan çoğunlukta olan sağcı grupların müşterek bir aday üzerinde anlaşmalarını engelleyemediler. İngiliz, Polonyalı ve Çek üyelerin çoğunluğu oluşturduğu muhafazakârlar ile liberaller başkanlık oylamasının son turunda oylarını Tajani lehinde kullandılar.

Tajaninin İtalyan kimliğinin de AP başkanı seçilmesinde payı var. İtalyada Beppe Grillo liderliğindeki AB karşıtı 5 Yıldız Hareketinin yükselişi AB içinde kaygı yaratmakta. Bir İtalyan parlamenterin AP başkanı seçilmesiyle ABden İtalyan halkına bir sempati mesajı gönderildiği yorumları da yapılıyor.

© Deutsche Welle Türkçe

Kayhan Karaca / Strasbourg

Kaynak/Source: